

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

Пријемни испит
за филолошке гимназије и одељења

ТЕСТ ИЗ МАЂАРСКОГ ЈЕЗИКА
2014/15

FELVÉTELI TESZT
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOMBÓL
2014/15.

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ TEHETSÉGGONDOZÓ GIMNÁZIUM
SZABADKA

A tanuló kódja: .....

Felvételi vizsgafeladatok
magyar nyelvből és irodalomból

Az elérhető pontok száma: **120 pont**

A helyesírási hibák miatt levonható pontok száma: **4 pont**

Az elért pontok száma:	
-------------------------------	--

2014

1. Az alábbi szövegek Simon Márton *Polaroidok* című kötetének 6. oldaláról származnak. Olvasd el figyelmesen, majd válaszolj a kérdésekre!

9 pont

146. Semmi olyat nem keresek, mi létezik.
003. A kerti út kövein az ajtóig 237 falevél.
068. Albatrosz gyomrában öngyújtók.
341. Emberkéz alkotta sötétség.
075. Most nem látnak.
097. Ahogy az ablakból kiesett
macskában aztán élete végéig
a hat emeletnyi zuhanás.
125. Pince eladó.

Súgó: a polaroid egy fotográfiában használatos képrögzítési eljárás neve. Lényege, hogy a laboratóriumi munka elkerülésével, azonnal kész képet ad a felhasználónak.

a) Milyen állatok jelennek meg a szövegekben? Kérjük, írd ki ezeket! 1 pont

---

b) Hogy nevezzük azt a mesetípust, amelynek állatszereplői vannak? 1 pont

---

c) Nevezz meg legalább két olyan művet (olvasmányt), amelyben állatok szerepelnek! 2 pont

Súgó: A szerzőt és a művet is kérjük megnevezni!

---

d) Válassz ki a mondatok közül egyet, és értelmezd öt-tíz mondatban!

---

5 pont

2. Válaszolj a kérdésekre a *Búspoéták* blog rajzával kapcsolatban!

7 pont

a) Ki látható a képen?

1 pont

---

b) Nevezd meg legalább három művet a képen látható szerzőtől!

3 pont

---

c) Ki volt szerelmi költészetének múzsája?

1 pont

---

d) Melyik verse kapcsolódik egyik legfontosabb történelmi eseményünkhöz?

1 pont

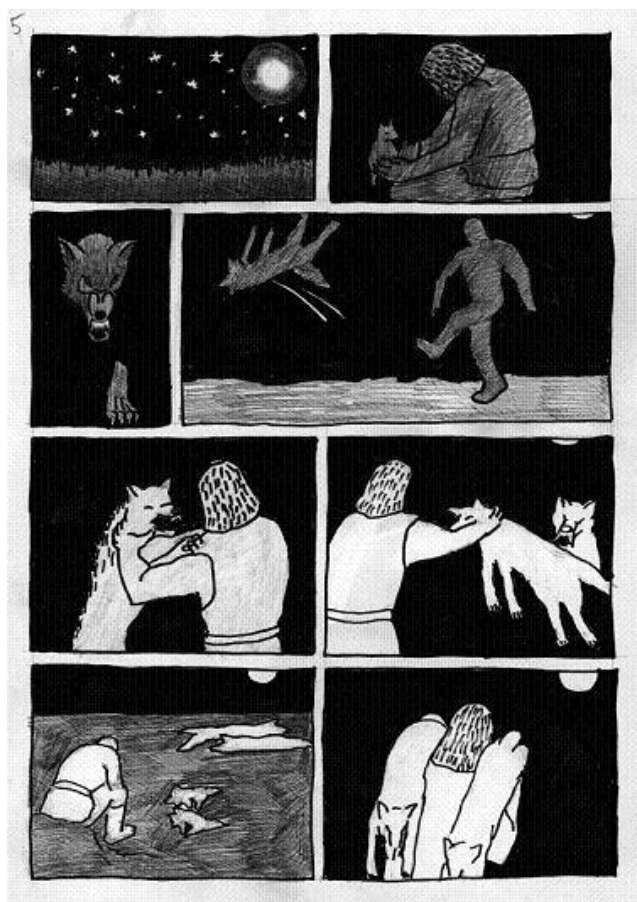
e) Melyik híres szerzőtársával levelezett?

1 pont

---

3. Válaszolj az alábbi kérdésekre Vojnich Erzsébet rajzaival kapcsolatban!

8 pont

- a) Melyik szerző melyik művének képregény-változata szerepel feladatunk illusztrációjaként? **2 pont**

- b) Mi a feldolgozás kiindulópontjául szolgáló szöveg műfaja? **1 pont**

- c) Nevezd meg a mű két mellékszereplőjét! **2 pont**

- d) Milyen műfajban alkotott még a szerző? **3 pont**

Súgó: Egy vagy több műfajt is megnevezhetsz.

4. Csukás István legújabb kötetének fülszövegét közöljük. Olvasd el, majd válaszolj a kérdésekre!

7 pont

Pram-pram-prarára-prararáram!

A rettenetes Riminyák tanár úr üres osztályterembe érkezik – ugyanis az iskolai rezesbanda lelépett egy lopott busszal. A sofőr helyén Szinyák, a bandavezér ül! Vezetni nem tud, a kaland tehát garantált! Az a legkevesebb, hogy összetörnek egy szobrot, idegösszeomlás szélére sodornak egy rendőrt, a frászt hozzák az igazgatóra és felforgatják a városka életét. Két akció közt sem lazítanak, inkább rázendítenek. Mert muzsikálni, azt nagyon szeretnek!

Pram-pram-prarára-prararáram!

De persze ezzel is csak tetézik a kalamajkát.

Mindeközben a felnőttek – mert ők már csak ilyenek – furcsa, rém fontosnak tartott dolgaikat intézik, és bizony csak akkor térnek magukhoz, amikor a belevaló rezesbanda mindenkinek alaposan „elfújja” a nótáját.

Pram-pram-prarára-prararáram!

Ezen a könyvön berosál szülő és gyerek egyaránt. Sőt! Egymás kezéből fogják kikapkodni a könyvet. Fogadunk?

a) Mi a szerepe a szövegben a hangutánzó szavaknak?

2 pont

---

b) Adj címet a műnek a fülszöveg alapján!

2 pont

---

c) Győzd meg a szüleidet SMS-ben, hogy miért szeretnéd ezt a könyvet születésnapodra!
Súgó: válaszolj legfeljebb 160 karakterben!

3 pont

---

5. Az alábbi vers Kiss Ottó *Visszafelé hull a hó* – *Versek gyerekhangra* című kötetéből származik. Olvasd el, és válaszolj a kérdésekre!

6 pont

Tegnap Márió, az új szomszédunk
kisfia azt mondta, hogy
egy kislányt csak akkor
lehet megszeretni, ha az
mindent kétszer mond.

Az én mamám viszont azt mondta,
hogy ezek gyerekes dolgok,
és a gyerekes dolgokat
egy magamfajta nagylány
már nem hiszi el.

És én a mamának adok igazat.
És én a mamának adok igazat.

a) Mi az ismétlés szerepe a szövegben?

3 pont

b) Kiss Ottó gyermekverseinek visszatérő szereplője Csillagszedő Márió, akinek külön kötetet is szentelt. Ha feltételezzük, hogy a hős neve beszélő név, mit gondolsz, mi jellemzi ezt a fiút?

3 pont

6. Ki a *Nálunk, New Hontban* című regény szerzője?

1 pont

7. Írj egy wikipédiás szócikket a balladáról!

5 pont

Súgó: a műfaj definiálása, balladafajták, híres balladák a magyar és világirodalomban.

Ballada

A ballada _____

Tartalomjegyzék

Balladafajták

Híres balladák az irodalomban

Balladafajták

Híres balladák az irodalomban _____

8. A következő fogalmakat sorold be a táblázat megfelelő helyére!

6+2 pont

dal, tragédia, elbeszélés, népmese, elégia, narrátor, komédia

Líra	
Epika	
Dráma	

A fogalmak között van egy kakukktojás.

a) Melyik az? _____

b) Miért kakukktojás? _____

9. Írd be a táblázatba a definíció mellé a megfelelő meghatározást!

4 pont

refrén, anekdota, önmegszólító verstípus, költői hitvallás (ars poetica)

Állandó szerkezetű költemény versszakainak végén, ritkábban a versszak elején vagy más meghatározott részén visszatérő verssor(ok), esetleg sorrészletek	
Olyan vallomásszerű mű, melynek tárgya a költő és a költészet személyes kapcsolata, a költő és világ viszonya, a költészet lényege.	
Rövid, csattanós, humoros történet, mely többnyire közismert személyek vagy történelmi események mulatságos ábrázolását adja.	
A lírai én önmagához beszél egyes szám második személyben, a párbeszédnek csak az egyik felét halljuk.	

5 pont

[illegible]

Olvasd el figyelmesen az alábbi idézetet Márai Sándor Füves könyvéből, majd oldd meg a szöveghez kapcsolódó nyelvtani feladatokat!

„Tudjad, szíved és eszméleted minden erejével tudjad, hogy válságos pillanatokban senkire nem lehet **számítani**. Nincs rokon, barát, kedves, akit igazán ismersz; a nagy pillanatban mindenki eldobja az álarcot, **megmutatja** a nyers önzést, s te egyedül maradsz, mikor legnagyobb szükséged lenne arra, hogy melletted álljon valaki, s egy jó szóval, biztató **tekintettel** segítsen. Többet nem is vársz senkitől; de ezt sem kapod a veszélyben.

Élj nyájasan és türelmesen az emberek között, de ne bízzál senkinek segítségében. Neveld magad magányossá és erőssé. Tudjad, hogy soha, senki nem segít. S ne sopánkodj ezen. Ember vagy, tehát nem várhatsz semmit az emberektől; s ez a természetes.”
(Márai Sándor: Arról, hogy senkire nem lehet számítani)

11. Milyen mássalhangzótörvényt ismersz fel a következő szavakban?

tudjad .....

tekintettel .....

legnagyobb szükséged .....

biztató .....

(4x1,5) 6 pont

12. Bontsd elemeire a kiemelt szavakat a következőképpen: 1– szótő, 2– képző, 3– jel, 4 – rag! Vonallal jelöld a szóelemek határát, a számokat írd a szó melletti vonalra is!

s z á m í t a n i .....

m e g m u t a t j a .....

t e k i n t e t t e l .....

6 pont

13. Keress példát a szövegből következő meghatározásokra!

mély hangrendű tárgyas ragozású ige:..... (2)

elvont főnév: ..... (1)

általános névmás: .....(2)

magas hangrendű melléknév: ..... (1)

6 pont

14. Határozd szöveg alábbi mondatának a tagmondatai közötti viszonyt!

Tudjad, hogy soha, senki nem segít.

tagmondatok közötti viszony: .....

2 pont

15. Írd ki az alábbi mondat állítmányait!

Ember vagy, tehát nem várhatsz semmit az emberektől.

4 pont

*

16. Milyen szólásokat tudsz kirakni a megadott szavakból? A szavak hangalakján nem változtathatsz, és nem használhatsz fel olyan szót, amely nincs feltüntetve!

KILÓG	CSÍP	OTTHAGYJA	A
PÉNZZT	GARAST	FOGÁT	NYAKON
FEJÉN	A	LÓLÁB	A
SZÓRJA	GYÚJTI		

1. szólás: .....

2. szólás: .....

3. szólás: .....

4. szólás: .....

4 pont

17. Alkoss szavakat a megadott szótagokból! Mindegyik szó három szótagból álljon! A szótagokat többször is felhasználhatod!

RÓ	TI	TA	PA	KA
----	----	----	----	----

1. szó: .....

2. szó: .....

3. szó: .....

3 pont

18. Helyesírási feladatok

a) J vagy ly?

*dagá*__

*fenyőga*__

*fahé*__

*homá*__

4 pont

b) Hosszú vagy rövid magánhangzó? Í vagy i?

zs____r – zs____radék

t____z – t____zedes

kreat____v – kreat____vítás

3 pont

19. Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, és válaszolj a feltett kérdésekre! Teljes mondatokban fogalmazz!

Egy szólás története

Szólásunk, illetőleg ennek *hímes tojás* eleme tudvalevően a húsvéti locsolkodás szokásához kapcsolódik. Mind maga a húsvéti locsolás, mind pedig az, hogy a locsoló legényeket festett és mintásra karcolt vagy pedig csak egyszínűre, főleg pirosra festett tojással ajándékozzák meg, igen régi szokás. A locsolás a hajdani pogánykori termékenységet varázsló vízbe vetésből, vízbe merítésből szelídült illatos vízzel való behintéssé. De még századunk elején – különösen a tanyavilágban, és néhol faluhelyen is - a kútnál locsolták meg a lányokat úgy, hogy vödörből öntötték rájuk a vizet.

Ugyancsak a kereszténység előtti időkbe nyúlik vissza az a szokás is, hogy a locsolkodóknak *hímes tojást* adnak ajándékba. A ma már leginkább csak ebben a kapcsolatban élő *hímes* szavunk a régi 'dísz, díszítmény' jelentésű *hím* főnévnek, a *hímez* ige alapszavának a származéka. A *hímet* vagy *írást* karcolják vagy olyanféle *írókával* festik az előzőleg rendszerint hagymahéjjal megpirosított tojásra, amilyen írókát a fazekasok használnak. A hímes tojás-készítés olyan régi szokás hazánk területén, hogy – Móra Ferenc Szeged vidéki ásatásai nyomán – már egy hun-avar sírból is került elő karcolt díszítésű tojáshéj.

Miért szoktak a hímes tojással olyan óvatosan, olyan vigyázva bánni, hogy ebből szóláshasonlat alakult? Ennek vagy egyszerűen csak az a magyarázata, hogy még a közönséges tojásra is vigyázni kell, hogy el ne törjön, mennyivel inkább megérdemli az ajándékba kapott, szobadísznek is felhasználható hímes tojás, hogy óvatosan bánjanak vele. Meglehet azonban az is, hogy szólásunk még abban az időben keletkezett, amikor jelképnek tekintették a húsvéti tojást: a szaporodás, az élet szimbólumát látták benne. Ennek az emlékét őrzi az a népszokás is, amit egyes vidékeken *kokányolásnak* hívnak, és aminek az a lényege, hogy a gyermekek összeütik hímes tojásaikat, hogy meglássák, kié marad épen. Akinek összetörik a húsvéti tojása, az a vesztes a játékban, és azt kicsúfolják, kinevetik társai. Érthető hát, ha a régi fiatalok, akik még ismerték ennek a szólásnak a babonás hiedelmekben gyökerező eredetét, külön jelentőséget tulajdonítottak az ajándékba kapott és a termékenységet jelképező hímes tojásnak.

(O. Nagy Gábor: Mi fán terem?)

a) Hogyan hangzik az a szólás, melynek eredetét tárgyalja a szöveg?

2 pont

b) Mi a szólásnak ma használatos jelentése?

.....

.....

2 pont

c) Mi a locsolkodás eredete?

.....

.....

1 pont

d) Mi a hím főnév régen használatos jelentése?

.....

.....

1 pont

e) A szöveg alapján milyen anyaggal festették régen pirosra a tojást?

.....

1 pont

f) Minek kapcsán említi a szöveg szerzője Móra Ferenc nevét?

.....

.....

2 pont

g) Mit jelképezhet a tojás?

.....

.....

2 pont

h) Mi a kókányolás?

.....

1 pont

összesen: 12 pont

20. SZÖVEGALKOTÁSI FELADAT

Mennyire vagy rabja a modern kommunikációs eszközöknek? Milyen hatással lenne a mindennapi szóbeli és írásbeli kapcsolataidra, ha egy hónapig semmilyen modern kommunikációs eszköz nem állna rendelkezésedre? Milyen tevékenységgel váltódna fel? Elképzelésed 10-12 mondatban fejtsd ki! Készíts vázlatot, rendezd a gondolataidat!

Írásodnak adj címet is!

(Súgó: a számítógép, az internet, a mobiltelefon stb. szerepe életünkben, hatásai emberi kapcsolatainkra, kommunikációnk módjára)

összesen adható: 10 pont

[illegible]